

**Έκθεση προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την
τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 2560/2001 σχετικά με τις
διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ**

Του Βασίλη Παναγιωτίδη
Ειδικού Συμβούλου Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών

A. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Ο Κανονισμός (ΕΚ) 2560/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ» εκδόθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 2001¹. Οι διατάξεις του Κανονισμού ισχύουν από την 1^η Ιανουαρίου 2002, εκτός από εκείνες για τις οποίες ρητά προβλέπεται μεταγενέστερη ημερομηνία έναρξης ισχύος, και είναι δεσμευτικές για όλα τα κράτη μέλη της Κοινότητας, είτε έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως ενιαίο νόμισμα είτε όχι.

Ο Κανονισμός εφαρμόζεται στις διασυνοριακές πληρωμές που διενεργούνται σε ευρώ² και στις οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 2, περιλαμβάνονται τρεις κατηγορίες διασυνοριακών συναλλαγών με εργαλεία πληρωμών χωρίς μετρητά:

- οι διασυνοριακές μεταφορές πίστωσης (εμβάσματα),
- οι διασυνοριακές πράξεις ηλεκτρονικής πληρωμής (πιστωτικές, χρεωστικές και κάρτες ανάληψης μετρητών), και
- οι διασυνοριακές επιταγές.

Ο Κανονισμός εφαρμόζεται σε διασυνοριακές πληρωμές ποσών μικρής αξίας. Ειδικότερα, το ανώτατο όριο τέθηκε στο ποσό των 50.000 ευρώ, ενώ ορισμένες από τις διατάξεις του εφαρμόστηκαν, σε μεταβατική βάση³, σε διασυνοριακές πληρωμές ποσού μέχρι 12.500 ευρώ. Τέλος, ως προς το προσωπικό πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού καθιερώθηκε ότι οι διατάξεις του ισχύουν μόνον για διασυνοριακές πληρωμές που πραγματοποιούν οι φορείς παροχής υπηρεσιών πληρωμών για λογαριασμό πελατών τους και όχι για διασυνοριακές πληρωμές που πραγματοποιούν για ίδιο λογαριασμό.

Η ρυθμιστική παρέμβαση του κοινοτικού νομοθέτη κρίθηκε αναγκαία για την ικανοποίηση δυο βασικών αιτημάτων πολιτικής:

¹ L 344, 28.12.2001, σελ. 13.

² Οι διατάξεις του Κανονισμού μπορούν, ωστόσο, να εφαρμοστούν και σε διασυνοριακές πληρωμές που εκτελούνται σε νόμισμα άλλου κράτους μέλους που δεν έχει υιοθετήσει το ευρώ ως ενιαίο νόμισμα, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 9. Χρήση της εν λόγω διακριτικής ευχέρειας έκαναν οι Σουηδικές αρχές, στις 25 Ιουλίου 2002, για την Σουηδική κορώνα (SEC).

³ Έως την 31^η Δεκεμβρίου 2005 όσον αφορά το άρθρο 3, παρ. 3 και σε μεταγενέστερο χρόνο όσον αφορά τη σκοπιμότητα αύξησης του ποσού που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1.

- της ευθυγράμμισης των εξόδων που επιβάλλουν οι φορείς παροχής υπηρεσιών πληρωμών στις διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ που εκτελούνται μέσα στην Κοινότητα και εκείνων που επιβάλλουν στις αντίστοιχες εγχώριες πληρωμές σε ευρώ, και
- της διασφάλισης της διαφάνειας των εξόδων που επιβάλλουν οι φορείς παροχής υπηρεσιών πληρωμών τόσο στις διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ μέσα στην Κοινότητα όσο και στις εγχώριες πληρωμές.

Επιπλέον, απαραίτητη κρίθηκε η καθιέρωση ειδικών ρυθμίσεων για την διευκόλυνση της εκτέλεσης των διασυνοριακών πληρωμών σε ευρώ, καθώς και η κατάργηση υποχρεώσεων που επιβάλλονται από τα κράτη μέλη στους φορείς παροχής υπηρεσιών πληρωμών, και οι οποίες εμποδίζουν την αυτοματοποίηση των πληρωμών.

Β. Η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 2560/2001 στις διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ

Στις 11 Φεβρουαρίου 2008 δημοσιεύτηκε έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁴ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 2560/2001 στις διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ. Η δημοσίευση της έκθεσης, εμπίπτει στην υποχρέωση της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κανονισμού περί ρήτρας αναθεώρησης, συνοδεύεται από σχετικό διευκρινιστικό Παράρτημα⁵, καθώς και από προτάσεις για την τροποποίηση και τον εμπλουτισμό των διατάξεων του Κανονισμού⁶.

Διαρθρωτικά, η δομή της έκθεσης χωρίζεται σε τρία διακριτά μέρη. Στο πρώτο μέρος (κεφάλαια 3 έως 5) αποτυπώνονται συνοπτικά τα αποτελέσματα από τις μελέτες και τα κείμενα εργασίας που έχει δημοσιεύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέχρι σήμερα (βλέπε ενότητα Β). Στο δεύτερο μέρος (κεφάλαια 6 έως 9) αναλύονται τα συγκεκριμένα ζητήματα που περιγράφονται στην ρήτρα αναθεώρησης του άρθρου 8 του Κανονισμού, ενώ τέλος, στο κεφάλαιο 10 της έκθεσης περιλαμβάνονται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις τροποποίησης και εμπλουτισμού των διατάξεων του Κανονισμού.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις για την δημιουργία, μέχρι τα τέλη του 2010, ενός ενιαίου χώρου πληρωμών σε ευρώ (Single Euro Payments Area-SEPA), και την δημοσίευση, τον Δεκέμβριο του 2007, της Οδηγίας 2007/64/ΕΚ για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά⁷ αναμένεται να προτείνει την αναθεώρηση του Κανονισμού (ΕΚ) 2560/2001 στα ακόλουθα βασικά σημεία:

1. προσαρμογή των ορισμών του άρθρου 2 του Κανονισμού στους ορισμούς του άρθρου 4 της Οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών,

⁴ COM (2008), 64 τελικό.

⁵ SEC (2008), 141/11.2.2008.

⁶ Παλαιότερες μελέτες και κείμενα εργασίας της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Αγοράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το ίδιο θέμα είναι διαθέσιμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://ec.europa.eu/internal_market/payments/crossborder/index_en.htm

⁷ EE L319/5.12.2007, σελ. 1

2. υιοθέτηση της ένδειξης εξόδων “SHARE” ως υποχρεωτικής για όλες τις μεταφορές πιστώσεων οι οποίες εμπίπτουν στο αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού, σε αντιστοιχία με την πρόβλεψη του άρθρου 52, παράγραφος 2 της Οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών⁸,
3. αναφορά, και στον Κανονισμό, των αρμόδιων αρχών και των φορέων εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών που προβλέπονται στα άρθρα 80 έως 83 της Οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών,
4. επέκταση του αντικειμενικού πεδίου εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 2560/2001 προκειμένου να συμπεριλάβει και το τρίτο ηλεκτρονικό εργαλείο πληρωμών, δηλαδή τις άμεσες χρεώσεις (πάγιες εντολές) σε ευρώ, και
5. άμεση κατάργηση όλων των εθνικών υποχρεώσεων γνωστοποίησης, για σκοπούς στατιστικής ενημέρωσης του ισοζυγίου πληρωμών, όσον αφορά τις διασυνοριακές πληρωμές μέχρι μέγιστου ποσού 50.000 ευρώ, και καθορισμό καταληκτικής ημερομηνίας, το αργότερο μέχρι το 2012, για την πλήρη εξαίρεση των πιστωτικών ιδρυμάτων από τις υποχρεώσεις γνωστοποίησης συναλλαγών πληρωμών για σκοπούς στατιστικής ενημέρωσης του ισοζυγίου πληρωμών.

Σύμφωνα με το χρονοπρόγραμμα, μόλις ολοκληρωθεί η μελέτη αξιολόγησης των επιπτώσεων από τις προτάσεις τροποποίησης του Κανονισμού, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα παρουσιάσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο την πρόταση αναθεώρησης του Κανονισμού. Η διαδικασία αυτή αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους, οπότε και θα αρχίσει η δημόσια διαβούλευση της πρότασης Κανονισμού με τους εμπλεκόμενους φορείς της αγοράς. Δεδομένου ότι πολλές από τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του Κανονισμού σχετίζονται με την Οδηγία για τις Υπηρεσίες Πληρωμών, η οποία θα πρέπει να ενσωματωθεί στις εθνικές έννομες τάξεις των κρατών μελών το αργότερο μέχρι την 1^η Νοεμβρίου 2009⁹, μπορεί να συναχθεί με ασφάλεια το συμπέρασμα ότι ο αναθεωρημένος Κανονισμός (ΕΚ) 2560/2001 θα αρχίσει να εφαρμόζεται στα κράτη μέλη της Κοινότητας από την ίδια ημερομηνία, δηλαδή από το Νοέμβριο του 2009.

⁸ Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο της Οδηγίας «Όταν μια πράξη πληρωμής δεν συνεπάγεται μετατροπή νομισμάτων, τα κράτη μέλη απαιτούν ο μὲν δικαιούχος να επωμίζεται τις επιβαρύνσεις που επιβάλλει ο δικός του πάροχος υπηρεσιών πληρωμών, ο δε πληρωτής να επωμίζεται τις επιβαρύνσεις που επιβάλλει ο δικός του πάροχος υπηρεσιών πληρωμών».

⁹ Οδηγία 2007/64/ΕΚ για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, άρθρο 94, παρ.1.